

סגור חלון

הורים גרושים ומעוניינים לעבור לחו"ל עם הילדים? כל מה שצריך לדעת

כיצד נקבע גורל הילדים כאשר אחד מההורים מעוניין לעבור לחו"ל? מה המשמעות של גיל הילדים ורצונותיהם ומה השיקולים שיכריעו? מה כוללת בדיקת המומחים והאם זו הופכת את בית המשפט ל"חותמת גומי"? מומחים בענייני משפחה וירושה מסבירים על הזכויות והחובות • הטיפ היומי

ניצן שפיר 7/12/21

שנים לאחר שהתגרשתם והסכמתם על הסדרי ראייה לילדים המשותפים, המציאות בשטח עשויה להשתנות אם אחד ההורים מעוניין לעבור לחו"ל עם הילדים המשותפים. במקרים כאלו נשאלת השאלה כיצד ייקבע גורל הילדים ומגוריהם העתידיים, האם במדינת ישראל בה התגוררו עד כה, או עם ההורה שבוחר לעבור לחו"ל? מה המשמעות של גיל הילדים ורצונותיהם ומה השיקולים שיכריעו? עורכי הדין דניאל פרידנברג ואוהד הופמן, מומחים בענייני משפחה וירושה מסבירים על הזכויות והחובות.

עורכי הדין מספרים על המקרה של אבנר (שם בדוי), אב לארבעה ילדים בני 5-13, שהתגרש כעבור 14 שנות נישואין. במסגרת הגירושים הוסכם על הסדרי ראייה כמקובל. שנתיים לאחר הגירושין, פנתה גרושתו לבית המשפט לענייני משפחה כדי שיותר לה לעבור עם ילדיהם לארה"ב, שם היא מבקשת לקבוע את מרכז חייה עם בן זוגה החדש, וכתוצאה מכך גם את חיי הילדים. אבנר פנה לבית המשפט כדי להתמודד עם הסוגיה בבית המשפט. גם דנה (שם בדוי), פנתה לבית המשפט כדי לעבור עם שני ילדיה לאירופה, ומצאה עצמה בהליך משפטי מורכב מול בן זוגה לשעבר, שניסה למנוע את ניתוק הקשר הצפוי מילדיו. נקודת המוצא היא שכל שאין הסכמה בין ההורים בנוגע למקום מגורי הילדים, הסוגיה צריכה להיפתר בבית המשפט.

מה נדרש לעשות הורה שמעוניין להגר לחו"ל עם הילדים המשותפים?

לדברי עוה"ד פרידנברג והופמן, על ההורה לפנות לבית המשפט ולהגיש בקשה להגירת ילדים. עליו לקחת בחשבון כי הדיון בתיק צפוי להימשך כשנה, ולעתים גם יותר. חשוב כי יכין מראש תכנית מפורטת - כזו שתכלול פירוט של המסגרות החינוכיות עבור הילדים במדינת היעד, דרכי ההתמודדות עם שפה זרה ופתרונות כלכליים ורגשיים שיקלו על המעבר. תכנית זו צפויה להיות בעלת משקל רב בהחלטת בית המשפט, אשר יביא בחשבון גם את הדרכים לשמירה על הקשר עם ההורה שנשאר בארץ.

במקרה של אבנר לדוגמה, גרושתו לא הגישה תכנית הגירה מפורטת. בית המשפט ייחס משקל רב להיעדר התוכנית האמורה להבטיח את טובת הילדים במדינת היעד המרוחקת, ולבסוף דחה את תביעת ההגירה. לעומת זאת, במקרה של דנה, שכן הכינה תכנית הגירה מסודרת, בית המשפט החליט לאשר את התביעה ולאפשר לה לעבור עם ילדיה לאירופה.

מה בודק בית המשפט?

בית המשפט בוחן את מערכת היחסים של הילדים עם כל אחד מההורים הגרושים, ואת מידת המעורבות בחיי ילדיהם. הבדיקה נעשית לרוב באמצעות מכון מקצועי, המעסיק פסיכיאטרים, פסיכולוגים, עובדים סוציאליים ומדריכי הורים, שאחראים לגבש חוות דעת מפורטת.

מה כוללת בדיקת המומחים והאם זו הופכת את בית המשפט ל"חותמת גומי"?

המומחים בוחנים כל אחד מהילדים בנפרד. לפי גיל הילדים, הבשלות הנפשית, היכולת החברתית, מבנה האישיות, והיכולת להתנתק ממקום המגורים הנוכחי אל מול היכולת להשתלב במדינה אליה מבקש ההורה האחר להגר.

המומחים מגבשים המלצה מעשית לבית המשפט - האם לאשר או לא לאשר את הבקשה. חשוב לזכור שעדיין מדובר בהמלצה, שאינה הופכת את בית המשפט ל"חותמת גומי", ועל בית המשפט להפעיל בעניין גם שיקול דעת עצמאי, כשטובת הילדים בראש מעייניו. בית המשפט בוחן גם את הפגיעה האפשרית בקשר של הילדים עם ההורה שנותר בארץ.

מה יהיה גורלו של ההורה שנשאר בארץ?

מחובתו של ההורה שעובר לחו"ל לספק פתרונות שיפצו על הפגיעה בקשר של הילדים עם ההורה בארץ. בית המשפט צפוי לדרוש מההורה המהגר לממן מכיסו עלויות טיסה ולינה של ההורה השני לביקורים בחו"ל או של הילדים לביקורים בישראל, לפחות פעמיים בשנה ובנוסף בתקופות החגים. חשוב להדגיש כי כל החלטה בעניין מעבר ילדים לחו"ל עשויה לגרום דיון מחודש במזונות הילדים ובחלוקת הרכוש. כל מקרה יקבע לגופו.

היבטים אלו נבחנו בהחלטת בית המשפט לאשר את בקשת ההגירה של דנה ושני ילדיה. במסגרת אישור התביעה התחייבה דנה לא רק לשמירת קשר רצוף של האב עם ילדיהם הקטינים באופן יומי וקבוע, אלא גם לפגישות פיזיות לאורך השנה. היא התחייבה להביא את הילדים לישראל לכל הפחות 3 פעמים בשנה - למחצית חופשת הקיץ, לתקופה ממושכת בחגי תשרי, וכן לשבוע לפחות בחג הפסח כאשר מועדים אלה יתואמו מראש עם האב. בנוסף הותר לאב לבקר את הקטינים בחו"ל בכל זמן שירצה כל עוד ייתן לאם התראה של שבועיים מראש.